

F.Springer. *Sterremeer*. Een uitgave van de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek ter gelegenheid van de Boekenweek 1990.

Wie naar een ouderwets verhaal verlangt, een verhaal met een kop en een staart, moet tijdens de komende Boekenweek zijn geld niet in de zak houden. Het doet er niet toe wat u koopt, het gaat om het Boekenweekgeschenk: F.Springers novelle *Sterremeer*. Een ouderwets verhaal, geschreven in een stijl die alleen maar light kan worden genoemd, wat een stevige dosis melancholie en een ironisch gevoel voor wat er in het leven allemaal mis kan gaan, allerminst uitsluit.

De toon wordt gezet door de zeer gemakkelijke beschrijving van een literair avondje in Wassenaar, waar de jonge dichter Felix Sterremeer dat wat eigenlijk zijn eerste triomf had moeten worden ziet veranderen in een pijnlijke afgang. Zijn verheven verzen ontlocken aan een aangeschoten collega in het publiek zo'n banale echo, dat alle verhevenheid in hilariteit ten onder gaat. De lezer is hierna gewaarschuwd: op het dichterschap van deze Sterremeer kan geen zege rusten.

Dat blijkt te kloppen, al duurt het nog zo'n zeventig bladzijden voordat de omvang van de ramp volledig zichtbaar is geworden. Het verhaal heeft zich inmiddels naar New York verplaatst, waar de verteller („Nikko") voor twee jaar is uitgeleend aan een Amerikaanse relatie van zijn Amsterdams advocatenkantoor. Op de boot is hij Sterremeer opnieuw tegen het lijf gelopen, in gezelschap van diens steenrijke Amerikaanse vrouw Robie en haar schitterende groene ogen („zeldzaam doorzichtige groene zee, door de zon beschenen").

Zij blijkt in Europa jaren lang materiaal te hebben verzameld voor een wetenschappelijke studie over de schrijvers van „Junges Deutschland". Nikko krijgt haar manuscript te lezen, en hij is vooral getroffen door de liefdesgeschiedenis van Heinrich en Charlotte Stieglitz: hij een waardeloos dichter, zij een toegewijd echtgenote die op dramatische wijze zelfmoord pleegt in de ijdele hoop dat dit bij hem eindelijk de dichtader aan het vloeien zal brengen. Nikko stimuleert Robie met Stieglitz verder te gaan.

Achteraf neemt hij zich dit nogal kwalijk, want in het leven van Sterremeer en Robie blijkt het negentiende eeuwse liefdesdrama zich te herhalen, zij het niet op precies dezelfde manier. Maar wel met minstens zo tragisch resultaat. De doem die van begin af aan op Sterremeer en diens dichterschap heeft gerust, verloochent zich niet, en het verhaal eindigt in een passende sfeer van droefenis en vergeefsheid, en met Keats' bekende regels: „*Heard melodies are sweet, but those unheard are sweeter*".

Springers novelle bestaat uit enkele zorgvuldig uitgewerkte anekdotes, die door de verteller worden aaneengesmeed tot een verhaal. Zijn functie blijft beperkt tot die van verteller: hij speelt geen hoofdrol en treedt vooral op als toeschouwer van het drama dat zich voor zijn ogen voltrekt. Ook dat is iets wat het verhaal ouderwets maakt; het past in de traditie van vertellers als Maupassant of Somerset Maugham, al zie ik ook wel enige overeenkomst met Scott Fitzgerald, wiens naam de schrijver in enkele recent verschenen interviews niet toevallig met bewondering heeft genoemd.

F.Springer schrijft boeken waar voor critici niet veel eer aan te behalen valt. Het is allemaal glashelder, zeer amusant, nooit zonder ontroering, en zit geheid in

elkaar. Als Boekenweekgeschenk lijkt *Sterremeer* mij een bijzonder gelukkige keuze; het is zonder meer en verhaal dat een zeer groot publiek moet kunnen aanspreken. En dat bedoel ik niet als een diskwalificatie, maar eerder als een compliment aan Springers degelijke vakmanschap, dat geen detail aan zijn lot overlaat. Om slechts een voorbeeld te geven: „Nikko heeft veel verstand van literatuur!” riep Felix, weer irritant luid. Een dame met het uiterlijk van een dichteres, been over stoelleuning, bekeek mij met een ironisch glimlachje”.

Hierna kan men de rest van de literaire avond eigenlijk zelf invullen, al toont Springer zich niet te beroerd om daarbij een handje te helpen. Want het is hem nooit alleen om de sfeer te doen, er moet ook nog gewoon een verhaal worden verteld.

(de Volkskrant, 9-3-1990)